

**Leeter masa
Piyer
ma wuzlala ngeeme
Mey da ray
Leeter masa Piyer ma
wuzlala ngeeme**

Leeter keɗe ara Simaŋw Piyer, ndaw-meslɔrey nga Yesu Kɔriste, ma wuzlala. Mezɔley Piyer a na, ara Yesu ma para (Luk 6.14). Jak, Jan leŋ Piyer e na, ata jam maa-sɔba-dey ngaa gwar. Daa mezley nga mecɔmey-ray nga ndɔhay nga Yesu na, Piyer e ta key bay-ray la nga ndɔhay nga Yesu (SNM 2.14; 15.7).

Piyer a lɔvey aŋga da Babilanw (5.13). Ndɔhay ga a wulkam aŋga da Rawm, ama a wa berney a ta Babilanw, berney masa Jɔwif hay zleezle ma njam da hwad a anda mɔlak hay da wuzlah ndɔhay ma sɔra Gazlavay ba. A wuzlalatara leeter e ngada ndɔhay nga Yesu maakwacatakaya ray daa hwayak hay mekele mekele (1.1). Ata na, ndɔhay fa rɔsmata, fa sɔrdamata banay maja ata ndɔhay nga Yesu. Piyer a wufey nga vɔltar gɔdan aamba a bɔsmara banay a, a diyam fa mey fa mey daa cɔved nga Yesu (5.12). A vɔltar gɔdan, a lɔvtar nga pamara mewulkey ata a ray maaya nga Gazlavay masa ata ma da hɔtmar ta pas masa Yesu ma da vɔhwa. Asaya, a lɔvtar nga kam cek maaya anda

Gazlavay ma wufey, maja ata na, ara səkway masa Gazlavay ma wala (2.9).

Daa leeter e na, Piyer aa guzltar ngada ndəhay nga Yesu masa zleezle ma səpam kwakwas hay mekele mekele. Anda meləvey, aa guzley ngada Jəwif hay ta ngada ndəhay masa Jəwif hay ba hay ma səpam kwakwas nga Mawiz leŋ ngada ndəhay ma tam kuley hay. Ata na, ta hətam heter mawiya cay, anda keđe, menjey ata, anga anda nga papan nga papa ata hay zleezle saba. Asaya, menjey ata, anga anda nga ndəhay da cakay ata ba may (1.13–2.4). Ata fa bəsmara banay maja Yesu.

Daa leeter e keđe na, mey mekele mekele daha nga vəley gədan a ndəhay:

Mey da ray mebəsey banay (1.7; 3.13-17)

Mey da ray Yesu Kəriste, anga anda anɟwa maaya meləmey way (2.4; 2.6)

Mey da ray aləkwa, ndəhay nga Gazlavay (2.9-10)

Mey da ray banay masa Kəriste ma bəsa maja aləkwa (1.3; 2.21; 2.23; 3.18–4.46)

Mecey-har

¹ Ara yah *Piyer ma wuzlalakwara leeter keđe, yah *ndaw-meslərey nga *Yesu *Kəriste.

Ya wuzlalakwara ngada akwar ndəhay masa *Gazlavay ma walakwar sem, akwar ndəhay masa mələk hay maakwacatakaya ray daa hwayak nga Panw, daa hwayak nga Galati, daa hwayak nga Kapadəwas, daa hwayak nga Azi, leŋ daa hwayak nga Bitini.

² Døga zleezle na, Gazlavay Papan ta walakwar cay nga terey ndohay anga hay anda aa ma wufey. A pakwar wal ta fa Mesofney anga amba ka namar ray a Yesu Kõriste, asaya, amba ka taram nga ndohay anga hay maaya manjar meborey ta fa mambaz anga.

Anja maaya nga Gazlavay ta zazay anga nga njeý ta akwar ma fõna ma fõna.

Mey da ray meløhey

³ Hølmakwa Gazlavay, Papan nga Bay aløkwa Mahura Yesu *Kõriste. Ta sãrfandakwar dey-ceceh la ga, ta yandakurwa la nga dey cew ta fa aa ma sløkdadørwa Yesu Kõriste daa memøcey. Ara maja ngenene, aløkwa fa sarkwa daa mevel aløkwa, ya sløkdakurwa la daa memøcey may.

⁴ Anda kedẽ, akwar fa sækwmara cek hay maaya masa Gazlavay ma badata ngada ndohay anga hay. A badatara cek hay a na, da gazlavay da vad. Fetedẽ na, cek hay a, a zam ba, a nõsam ba, a mbødam ba.

⁵ Gazlavay na, ndaw masa ta gødan. A jødkwar la amba a løhdakwar maja akwar fa pamara nga ndaw akwar fara fara. Meløhey a ngenene, Gazlavay a da wuzdørwa fara fara na, ta pas masa bøla ma da ndøvey.

⁶ Ara maja ngenene, kwa wure kedẽ, masa akwar daa banay wura wura ma da njeý nekødefey kedẽ na, sasømam cønga.

⁷ Banay a ngene na, fa wuzdərwa akwar fa pamara Gazlavay nga ndaw akwar fara fara daw, daa ba daw? Nəka bərey magaza cey, kwa ara cek maaya na, a nəsey la. Ama nga sərey anga maaya na, si a pamara aa awaw. Anğa letek kəne ta akwar ma pamara Gazlavay nga ndaw akwar fara fara. Mepey Gazlavay nga ndaw fara fara na, a fəna bərey magaza ta maaya, ba daw? Ta ngene he cəpa, fa jadamakwar nga sərey, da akwar fa pamara Gazlavay nga ndaw akwar fara fara kwa. Anda keđe, ta pas masa Yesu Kəriste ma da wuzwa vaw na, Gazlavay a həslkwar ray la, a həlmakwar la, aa həmdakwar la maja akwar ma pamara nga ndaw akwar fara fara ha.

⁸ Akwar ma hətmar Yesu ta dey akwar daa ba, ama akwar fa wudmara cənga. Akwar fa hətmar wure keđe daa ba, ama akwar fa pamara nga ndaw akwar fara fara cənga. Ara maja ngene, akwar ta meesəmey, meesəmey a ga ara mey ba, kwa ndaw a gwa nga ləvey ba.

⁹ Akwar ta meesəmey ga na, maja Gazlavay ta ləhdakwar sem. Meləhey a na, ara mawurbay masa akwar ma hətam maja akwar ma pamara Yesu nga ndaw akwar fara fara.

¹⁰ Zleezle ndəhay ma təla mey nga Gazlavay ta səpam cəved la mekele mekele amba a səmara Gazlavay a da ləhdata ndəhay daa mebərey anda aa ma ləhdakwar na, kwara. Ndəhay a taa guzlam la da ray maaya nga Gazlavay masa aa

ma da völdandakwara.

¹¹ Ndəhay a na, Mesəfney nga Kəriste aa da ray ata. Mesəfney a ta wuzdatara banay masa Kəriste ma da bəsa la. Asaya, ta wuzdatara gədanj masa Kəriste ma da hətər la fa dəba nga banay a. Ndəhay ma təla mey nga Gazlavay a ta səpam cəved la nga sərey cek hay a, a da kam na, ta vara, asaya, a da kam na, kwara.

¹² Gazlavay ta wuzdatara la, a ləvey, mey masa ata ma wuzdamara da ray cek hay a na, ara ngada ata ba, ama ngada akwar. Wure kede, ndəhay ma wuzda *Mey-maaya-mawiya fa wuzdamakwara mey da ray cek hay a. A wuzdamakwara mey a na, ta gədanj nga *Mesəfney nga Gazlavay ma sawa da gazlavay da vad. Kwa maslanj hay nga Gazlavay da vad may, a wudam nga sərmata cek hay a.

Mey da ray menjey maaya ma mbafar a Gazlavay

¹³ Maja ngene *, dīyam vaw maaya maaya nga key sləra ngada Gazlavay. Wam vaw, pamara mewulkey akwar a ray maaya nga Gazlavay masa akwar ma da hətəm ta pas masa Yesu Kəriste ma da wuzwa vaw.

¹⁴ Namar ray mandaw mandaw a Papakw akwar Bay Gazlavay da vad. Zleezle daa masa ka sərmara Yesu *Kəriste ba aranj na, akwar fa kam cek hay maaya ba saw masa ma mbafakwar

1:10 1.10-11 Lk 24.46; 1Kwr 15.3-4; 2Pi 1.19-21 **1:12 1.12** Ef 3.9-10 * **1:13 1.13** maja ngene: «Maja ngene» a wufey nga ləvey «maja meləhey ta maaya nga Gazlavay» Nəka 1.10.

gway. Ama wure keɗe na, ka da kamata cek hay a saba.

¹⁵ Gazlavay ta zəlkwar la nga tōrey ndōhay anɗa hay. Anɗa na, ndaw maaya manjar mebōrey. Akwar may, daa menjey akwar cōpa na, tōram ndōhay maaya manjar mebōrey anda anɗa.

¹⁶ Ya lōvkwar anda keɗe na, maja mawu-zlalakaya daa ɗerewel nga Gazlavay, Gazlavay a lōvey: «Njam manjar mebōrey, maja yah na, yah ndaw manjar mebōrey.»

¹⁷ Daa masa akwar fa ɗōram ɗanɗay na, ka zəlmara Gazlavay «Papaɗ». Maja nɗene, daa menjey akwar mambəkakaya da bēla keɗe na, namar ray a Gazlavay maaya maaya. Anɗa na, ndaw ma ka sariya nɗada ndaw a, ndaw a, ta cōved e tōɗe fa slōra masa anɗa ma ka, kwa a weley ndaw ta weley ba.

¹⁸ Akwar fa sōrmara, Gazlavay ta mbōɗkurwa sem amba ka lōham daa menjey nga papakw akwar hay zleezle. Menjey akwar anda nga papakw akwar hay zleezle nɗene na, ara cek nga tede, fa da jōnkwar nga lōhey daa ba. Gazlavay ta mbōɗkurwa ta cek anda dala masa ma da ndōvey na, daa ba.

¹⁹ Ama, a mbōɗkurwa na, ta mambaz nga Kōriste ta ray anɗa, ndaw masa ta gōɗaɗ. Kōriste he na, anɗa ta mebōrey daa ba, anɗa anda bōz-tōbaɗ maaya masa wurwer nga hōrey

1:14 1.14 Rm 12.2; Ef 2.3; 4.17-18 **1:15 1.15-16** Lev 19.2 **1:17**
1.17 Iz 63.16; Jer 3.19; Mt 6.9; 16.27; Rm 2.6; Jak 2.1; 1Pi 4.5 **1:18**
1.18 Mt 20.28; 1Kwr 7.23; 6.20

nga vøley ngada Gazlavay.

²⁰ Gazlavay ta wala la nga møcey døga bøla ta lømey daa ba arañ. Wure keðe daa masa bøla fa da ndøvey keðe na, ta wuzdərwa la amba a løhdakwar.

²¹ Ka pamara Gazlavay nga ndaw akwar fara fara na, ta fa Yesu Køriste. Ara Gazlavay a ma sløkfdadərwa daa memøcey, asaya, ara anga ma høslar ray. Anda keðe, akwar fa pamara Gazlavay nga ndaw akwar fara fara, asaya akwar fa sørmara ara anga pal ma da jønkwar.

²² Akwar ta tøram sem nga ndøhay manjar mebørey fa mey nga Gazlavay maja akwar ma namar ray a mey masa fara fara, amba ka wuðmata mølmakw akwar hay maaya maaya ta mevel pal. Anda keðe, wuðam vaw maaya maaya ta mevel akwar cøpa.

²³ Ka sørmara, akwar na, ta høtam heter mawiya la ta fa mey nga Gazlavay. Mey a na, a da nøy nga sørmataw, a vøltar heter mawiya a ndøhay. Ka høtam heter e na, ta fa ndaw masa ma da møcey ba, ama ta fa Gazlavay, ndaw masa anga daha ta dey nga sørmataw.

²⁴ Anda mawuzlalakaya daa ðerewel nga Gazlavay ma løvey:

«Ndøhay magødan na, ata anda kwakwas ma pøcwa da ley.

Membey ata, anga anda meefekwey da ley.

1:19 1.19 1.1-2; Jan 1.29; SNM 20.28; 1Kwr 5.7; Ef 1.7; Heb 9.12
1:20 1.20 Ef 1.4 **1:21 1.21** ma høslar ray: 5.1; Rm 5.2 **1:22**
1.22 2.17; 3.8; 4.8; Rm 12.9; Gal 6.10; 2Pi 1.7; 1Jn 4.11 **1:23 1.23**
 Jan 1.13; Heb 4.12; Jak 1.18

Kwakwas na, a kweley la, meefekwey may, a
kəzley la,

²⁵ ama mey nga Bay Gazlavay na, a da njeý nga
sərmataw.»

Mey a na, ara Mey-maaya-mawiya masa ata ma
wuzdamakwara heyey.

2

¹ Anda keɗe, mbəkdamara mekey cek maaya
ba tabiya, ka da fəcam ndaw ba səlak, ka da
təram ndəhay masa ta neneh cew ba, ka da
təram ndəhay masa səleŋ hay ba, ka daa guzlam
mey maaya ba da ray ndəhay ba səlak.

² Anda bəza hay da mey dəwa ma wudam nga
sey dəwa amba a gəlam na, akwar may, təbmara
mey nga Gazlavay masa fara fara amba ka gəlam
ta mey a, ka ləham.

³ Si ka kamara kəne maja «akwar ta sərmara
cay fara fara Bay Mahura na, aa maaya.»

Mey da ray ndəhay masa Gazlavay ma walata

⁴ Ngəcham ngada fa Bay Mahura. Ara anɣa
ma vəltar heter a ndəhay. Anɣa na, anda
anɣwa mahura meləmey way masa ndəhay ma
kəzlamara ta cakay. Ama Gazlavay ta wala sem.
A nəka na, anɣa maaya kalah.

⁵ Akwar na, təram anda Bay Mahura, ndaw
masa ta dey, amba akwar ndəhay masa ta dey
anda anɣa na, Gazlavay a lakwar, a ləmdakwar
way ngada Mesəfney anɣa. Fa dəba ha, ka
təram nga ndəhay anɣa hay ma ka kwakwas,

1:24 1.24-25 Iz 40.6-8; Jak 1.10-11 **2:1 2.1** Ef 4.25; Jak 1.21;
4.11 **2:2 2.2** 1Kwr 3.2 **2:3 2.3** Ps 34.9 **2:4 2.4** Ps 118.22;
Iz 28.16

ka vøldamara ray akwar ngada anga ta mevel pal anda *Mesəfney nga Gazlavay ma wudfey. Kwakwas a, a mbafar la a Gazlavay maja Yesu *Kəriste.

⁶ Maja mawuzlalakaya daa dərewel nga Gazlavay, a ləvey:

«Ehe, ya ta weley anɣwa masa maaya la,
ya ta pa la aa berney nga Siyaŋw * ,
ara anɣwa mahura masa bay-ray.

Kwa waawa ma zləmbey ta anɣwa ha na,
a zəley marava daa ba sələk.»

⁷ Ngada akwar ndəhay masa ma pamara Yesu nga ndaw ata fara fara na, anɣwa ha aa maaya a fənta cek hay tabiya. Ama ngada ndəhay ma pamara Yesu nga ndaw ata fara fara ba na, aa kəne ba. Mawuzlalakaya daa dərewel nga Gazlavay, a ləvey:

«Anɣwa meləmey way masa ndəhay ma ləma way
ma kəzlamara ta cakay na,

ara anɣwa maaya meləmey way ma fənta siya hay jak.»

⁸ Mawuzlalakaya daa slam mekele saya, a ləvey:

«Anɣwa ha na, ara anɣwa mekey mecembəfey a ndəhay,
ara anɣwa ma təfdata ndəhay.»

2:5 2.5 2.9; Rm 12.1; Ef 2.21-22 * **2:6 2.6** Siyaŋw: Ara mezəley mekele nga berney nga Jeruzelem. Ama fedə, a wudfey nga ləvey ndəhay daa mecəmey-ray nga ndəhay nga Yesu. **2:6 2.6** Iz 28.16; Rm 9.33 **2:7 2.7** Ps 118.22; Mt 21.42; SNM 4.11

A tēdfdata ndəhay na, maja ta gəməm ŋga təbmara mey ŋga Gazlavay daa ba. Zleezle na, Gazlavay ta ləvey la, si a tēdam kəne.

⁹ Ama akwar na, səkway masa Gazlavay ma wala, akwar ndəhay ma ka kwakwas ŋga Gazlavay, akwar ndəhay mapatakaya wal ŋgada Gazlavay, akwar səkway masa Gazlavay ma pa ŋgada anġa ray anġa. Gazlavay ta badakurwa sem daa ləvaŋ ŋgadaa slam anġa mewedey masa maaya kalah, amba ka wuzdamara ŋgada ndəhay cek hay mahura masa anġa ma kata.

¹⁰ Zleezle na, akwar ndəhay ŋga Gazlavay ba, ama wure kefe, akwar ndəhay anġa hay. Zleezle na, Gazlavay fa sərfakwar dey-ceceh daa ba, ama wure kefe, fa sərfakwar dey-ceceh dəba.

Mey da ray menjey maaya da wuzlah ndəhay ma təba mey ŋga Gazlavay ba

¹¹ Jam adaw hay, sərmara, akwar na, anda mələk hay da bəla kefe. Slam akwar menjey na, da bəla fefe ba. Maja ŋgene, ya fa ləvkwar, ambahw, cek hay maaya ba masa mevel akwar ma wudey gway na, ka da kamara saba. Cek hay a na, a daa zəfda heter akwar.

¹² Akwar da wuzlah ndəhay ma sərmara Gazlavay ba, njam, kam cek maaya mandaw mandaw. Anda kefe, kwa aa dədfamakwar mey, a ləvam akwar ndəhay maaya ba na, a həlmamara Gazlavay la ta pas masa anġa ma

2:8 2.8 Iz 8.14; Rm 9.33 **2:9 2.9** 1.2; Mab 19.5-6; Lev 19.2; Mew 4.20; 7.6; 14.2; Iz 9.1; 43.21; 61.6; SNM 26.18; Rm 5.17; 2Kwr 4.6; Ef 5.8; Tit 2.14; Heb 13.12; 1Pi 2.5; CWJ 1.6; 20.4 **2:10 2.10** Aw 2.25; Rm 9.25 **2:11 2.11** 1.1, 17; Ps 39.13; Rm 7.15, 17-23; Gal 5.17; Heb 13.14

da sawa, maja ata ma hətmar sləra maaya masa akwar ma kamara.

¹³ Namatar ray a *bay-ray hay cəpa maja Yesu Bay aləkwa Mahura. Anda meləvey, namar ray ɲgada bay ɲga hwayak maja aɲga mahura da ray ndəhay siya hay,

¹⁴ asaya, namatar ray a mahura hay ɲga hwayak maja ara ndəhay meslərey ɲga bay ɲga hwayak. Aɲga fa slərdata ɲga kətata ndəhay ma ka cek ta cəved e ba ta ɲga həsltar ray a ndəhay ma ka cek ta cəved e.

¹⁵ Ta fa sləra akwar maaya ɲgene na, Gazlavay a wudey ka gərcamatara mey ɲga ndəhay marəzltakaya ma səmra Gazlavay ba, maa guzlam mey saw kəne ɲgene.

¹⁶ Akwar ndəhay ɲga Yesu na, akwar beke hay ba. Ama ka da ləvam akwar beke ba kaa na, ka kam cek maaya ba anda mevel akwar ma wudey na, kəne ba. Sasəkar jak, təram ndəhay ma ka sləra ɲga Gazlavay.

¹⁷ Namatar ray a ndəhay tabiya. Wudmata məlmakw akwar hay daa mey ɲga Gazlavay. Namar ray maaya maaya a Gazlavay. Cənmar mey a bay ɲga hwayak.

Mey da ray mebəsey banay anda Yesu ma bəsa

¹⁸ Akwar ndəhay ma ka sləra ɲga ndəhay, namatar ray maaya maaya a *bay-ray akwar hay. Ka da nam ray na, ɲgada bay-ray hay masa

2:12 2.12 Iz 10.3; Mt 5.16; 2Kwr 5.10 **2:13 2.13-14** Rm 13.1-7;
Tit 3.1 **2:15 2.15** 3.16 **2:16 2.16** 1Kwr 6.11, 19-20; Gal 5.13
2:17 2.17 1.22; 3.16; MM 24.21; Mt 22.21; Gal 6.10; Fəl 2.12

maaya ma wudmakwar daada ba. Ama namatar ray a bay-ray hay masa maaya ba hay may.

¹⁹ Da akwar fa bəsmara banay hay mekele mekele ma sawa a ray akwar lək-lak maja ka wudam nga namar ray a Gazlavay na, ngene, ara cek maaya ma mbafar a Gazlavay.

²⁰ Da a kədmakwar maja akwar ma kam cek maaya ba, ka bəsmara na, ma daa həmdakwar maja na, wa? Ama da ka kam cek maaya, fa dəba ha, a sərdamakwar banay lək-lak gway, asaya, da akwar fa bəsmara banay a na, ngene, ara cek maaya ma mbafar a Gazlavay.

²¹ Ahaw, Gazlavay a zəlkwar na, nga key kəne, maja *Kəriste may, ta sərey banay la maja akwar. Anda kedə, ta wuzkwar cəved la amba ka kam cek anda anga ma ka.

²² Yesu na, ta key mebərey daa ba səlak, ta mbərzley kwa dey pal daa ba.

²³ Daa masa fa cədmara na, ta cəfta daa ba. Daa masa fa sərdamara banay na, kwa ta key həma a ray ata daa ba. Ama a pa mewulkey anga na, a ray Gazlavay, ndaw ma ka sariya ta cəved e.

²⁴ Daa masa ata fa dərmara fa hwadam ma-zanjalakaya na, ta la mebərey aləkwa sem cəpa a ray anga. A ka kəne na, amba ya mbəkdwakwa mekey mebərey, ya kakwa cek ta cəved e anda Gazlavay ma wudəy. Ara ta fa banay anga ha

2:18 2.18 Ef 6.5-8 **2:18 2.18-3.7** Ef 5.21-6.9 **2:19 2.19-20**
 5.12 **2:20 2.20** 4.14 **2:21 2.21** Mt 16.24; 20.26-28; Janj 13.15;
 Rm 15.5 **2:22 2.22** Iz 53.9; Janj 8.46; Heb 4.15 **2:23 2.23** 3.9;
 Iz 53.7; Mt 26.55-56, 67; 27.14, 27-31

ngene, aləkwa ma ləhkwa.

²⁵ Ahaw, zleezle na, akwar anda təbaŋ hay maazədtakaya, ama wure keɗe, Gazlavay ta vəhdakurwa sem asi har ŋga mecəkwer akwar ma da jəɗkwar.

3

Mey da ray ŋgusay ta da ray zel hay

¹ Anda ndəhay ma namatar ray a bay ata hay na, akwar ŋgusay may, namatar ray a zel akwar hay. Anda keɗe, da zel hay ma təba mey ŋga Gazlavay ba daha na, a mbəɗdamara mevel ata la, a təbmara mey ŋga Gazlavay la maja menjey akwar, anja maaya. Kwa anja akwar taa guzlmatar mey pal daa ba na, a təbmara mey ŋga Gazlavay la,

² maja zel akwar hay fa nəkmara menjey akwar masa maaya, asaya, a sərmara akwar fa namatar ray.

³ Ka da wulkam a ray meɗiyey vaw ŋga mbey ba. Anda meləvey, metərɗey ray ŋga zlepey, mepey danɗwa ŋga bərey magaza ta bersle ma həɗkey ba, asaya, mepey zana ŋga sləmay.

⁴ Ama maaya na, membey akwar a bawa ta daa mevel akwar. Anda meləvey, tərām ŋgusay meekweɗ-mey, ŋgusay ta zazay ta ndəhay. Keɗe he ara cek maaya ma ndəvey ba. Ara cek ma mbey fa dey ŋga Gazlavay ma fənta cek hay tabiya.

2:24 2.24 Iz 53.4, 5; Rm 6.2, 11; Kwa 2.14; Heb 9.28 **2:25 2.25**
 Iz 53.6; Ez 34.5-6; Mt 9.36; Janj 10.16; Heb 13.20 **3:1 3.1** 1Kwr
 7.16; Ef 5.22-24 **3:3 3.3** 1Tm 2.9

⁵ Ara anda keɖe, ŋgusay masa zleezle ma səpmara cəved ŋga Gazlavay ta mevel pal ma təram ŋga ŋgusay ma mbam. A namatar ray a zel ata hay,

⁶ anda zleezle Sara ma nar ray a zel e, *Abəraham. A zəla «Bay aɖaw». Anda keɖe, da akwar fa kam sləra maaya ta mandərzay daa dey daa ba na, akwar anda dam anɗa hay.

⁷ Akwar zel hay may, si ka kamatar maaya a ŋgwas akwar hay. Sərmara ata na, gədaŋ pəreh. Həslmatar ray, maja ata may, Gazlavay ta vəltar heter la anda aa ma vəldakwara maja maaya anɗa. Da akwar fa kamara kəne na, kwa cek fa da təkə Gazlavay ŋga təba medərey-danɗay akwar na, daa ba.

Mey da ray mesərey banay maja mekey cek ta cəved e

⁸ Yaw, meɗ aɖaw mekele daha saya. Maaya na, akwar cəpa ka cəmam ɖay, ka səram dey-ceceh da wuzlah akwar, ka wudam vaw da wuzlah akwar maja akwar məlman hay daa meɗ ŋga Gazlavay. Kam maaya a ndəhay. Ka da pamara ray akwar ŋga mahura da ray ndəhay ba.

⁹ Da ndaw fa kakwar cek maaya ba na, ka da madamara ba. Da ndaw fa cəɖkwar na, ka da cəɖmara ba. Sasəkar jak, ləvmar a ndaw aha na, «Gazlavay ŋga kaka maaya», maja daa masa Gazlavay ma zəlkwar ŋga tərey ndəhay anɗa hay na, ta ləvkwar la a da kakwar maaya.

10 Mawuzlalakaya daa derewel nga Gazlavay, a løyey:

«Ndaw ma wufey nga njeý maaya ta meesəmey na,

si a kərza megewec nga mey anga
 amba aa guzley mey malamba ba,

si a mbəkda membərzley.

11 Asaya, nga mbəkda mekey cek maaya ba,
 nga key cek maaya,
 nga səpey amba a njeý ta zazay ta ndəhay
 mandaw mandaw.»

12 Fara fara, Bay Gazlavay fa nəkfatar dey
 fa ndəhay ma ka cek ta cəved e,
 aa fa jəkfatar sləmay daa medərey-danɣay ata.

Ama ndəhay ma ka mebərey na,
 Bay Gazlavay a mbəftar dəba.

13 Anda keđe, da akwar fa kam cek maaya ta
 cəved e ta mevel akwar cəpa na, ma da gwa nga
 kakwar cek maaya ba na, wa?

14 Kwa da akwar fa səram banay maja akwar
 ma kam cek ta cəved e na, nɣene, maaya nga
 Gazlavay aa da ray akwar. Anda keđe, ka da
 zluram ta ndəhay ma da sərdamakwar banay ba,
 ray akwar a da həbey ba.

15 Ama daa mevel akwar na, həslmar ray
 nɣada *Kəriste pal taava anɣa. Anɣa na, Bay
 akwar Mahura. Njam vaw maɗiykaya mandaw
 mandaw amba da aa cəfdamakwar ka pamara
 mewulkey akwar a ray Kəriste maja me na, ka
 mbəfdamatara maaya maaya.

¹⁶ Ka mbəfdamatara na, ta mey maakwad a, ta meney ray, ta mevel maaya. Anda kede, da faa guzlam mey maaya ba da ray menjey akwar maaya daa cəved ŋga Kəriste na, hwaray a katar la.

¹⁷ Fara fara, da Gazlavay a wudey ka sərey banay na, ŋgama mesərey banay da ray mekey cek maaya, da ray mesərey banay da ray mekey cek maaya ba.

¹⁸ Ahaw, Kəriste ta ray anga ta sərey banay la, ta vəlda ray anga la dey pal ŋga məcey ŋga mbəkey mebərey ŋga ndəhay tabiya. Anga na, ara ndaw manjar mebərey, a məcey a na, maja ndəhay ta mebərey. A ka kəne amba a handata ndəhay fa Gazlavay. A kədmara vagay na, daa masa anga ndaw-magədan, ama ara *Mesəfney ŋga Gazlavay ma sləkɗadərwa.

¹⁹ Anda kede, ta fa Mesəfney a na, ta daw la ŋga wuztar mey ŋga Gazlavay a mesəfney hay magərcatakaya*.

²⁰ Mesəfney hay a ŋgene na, ara mesəfney ŋga ndəhay masa zleezle ma cənmar mey a Gazlavay ba. Gazlavay fa səkwta ta dək-vaw daa masa Nəwe faa cada kwambiwəl mahura heyey. Daa ŋgene, ndəhay ta mbəzam la aa kwambiwəl a, yam ta handata la, ta ləham la. Ma ləham a na, ndəhay ga daa ba, ndəhay daanɗafad gway.

3:16 3.16 2.15 **3:18 3.18** 2.21; Rm 5.6-8; 6.10; Heb 4.15; 7.27

* **3:19 3.19** mesəfney hay magərcatakaya: Ara mesəfney ŋga ndəhay masa ma təbmara mey ŋga Nəwe ba, da daa ba, ara maslan hay ma cənmar mey a Gazlavay saba. Ata daa slam mesəkwey sariya ŋga Gazlavay. **3:19 3.19-20** MC 6.2; 2Pi 2.4; Jud 6 **3:20 3.20** MC 6.14-22

²¹ Ngene na, a wuzwa *baptem ma ləhdakwar daa mebərey wure keɗe. Mekey baptem na, ara ŋga pərey dəlay fa vaw ba, ama ara ŋga jəwey mey ta Gazlavay ta mevel maaya mapərkaya. Baptem e, a ləhdakwar na, maja Yesu Kəriste ma sləkɗawa daa meməcey.

²² Yesu Kəriste he na, ta təpey sem a vad, manjakaya ta har-zəmay ŋga Gazlavay. Fa wey da ray maslaŋ hay ta cek hay mekele mekele masa ta gədaŋ da gazlavay da vad.

4

Mey da ray menjey zleezle ta masa wure keɗe

¹ Ya sərkwā daa masa *Kəriste ŋga ndaw-magədaŋ na, ta sərey banay la ga. Maja ŋgene, akwar may, kam gədaŋ, wulkam letək anda ŋga da ray mesərey banay, maja kwa waawa ma bəsa banay na, a key mebərey saba.

² Dəga wure keɗe haa kasl fa meməcey akwar na, ka da kam cek anda mevel ŋga ndaw-magədaŋ ma wuɗey ba, ama kam cek anda Gazlavay ma wuɗey.

³ Menjey akwar masa zleezle na, ŋga anda menjey ŋga ndəhay ma səra Gazlavay ba. Ka ta njam la ga daa mekey cek ma ka hwaray, daa mekey dey fa cek ŋga ndaw, daa mewey, daa mekey wasa malamba, daa mesey wuzam kalah. Asaya, akwar ta nam ray la ŋgada kuley hay

3:21 3.21 Rm 6.3-4; Heb 10.22 **3:22 3.22** SNM 1.9; Ef 1.21;
har-zəmay: Mt 22.44; Rm 8.34; SNM 2.33 **4:1 4.1** 2.24; 2Kwr
 4.10; Gal 5.24 **4:2 4.2** 2.21

mekele mekele. Ngene, ara cek maaya ba kalah, mak dɔba.

⁴ Fara fara wure kefe, ndəhay ma sɔra Gazlavay ba fa rəzlam ga da ray akwar, maja akwar fa kam cek hay malamba ta ata daa saba. Maja ngene, ata fa cɔdmakwar.

⁵ Ama pas pal na, a kadamara cek hay maaya ba masa ata ma kamara ha ngene la a Gazlavay, ndaw masa ta diya vaw cay nɔga katar sariya a ndəhay masa ta dey len a ndəhay masa mamɔctakaya.

⁶ Ara maja ngene, Kɔriste ma wuzda *Mey-maaya-mawiya kwa nɔgada ndəhay mamɔctakaya. Ahaw, Gazlavay ta katar sariya sem, anda aɔga ma katar sariya a ndəhay tabiya *. Ama, a wuztar Mey-maaya-mawiya ha na, amba Mesɔfney nɔga Gazlavay a vɔltar gɔdan nɔga njeɔ maaya maaya anda Gazlavay.

Mey da ray menjeɔ da wuzlah ndəhay ma tɔba meɔ nɔga Gazlavay

⁷ Gweegwe cay bɔla a ndɔvey. Anda kefe, wam vaw, pam lenɔesl fa ray akwar, amba ka gwamara nɔga dɔrmar dangay a Gazlavay.

⁸ Cek mahura na, wudam vaw da wuzlah akwar ta mevel pal, maja da mewudɔfey-vaw daha

4:3 4.3 Gal 5.19-21; Ef 2.3; Tit 3.3 **4:5 4.5** 1.17; 2Tm 4.1 * **4:6 4.6** katar sariya a ndəhay tabiya: Sariya a wudɔfey nɔga lɔvey memɔceɔy. Ndəhay tabiya a mɔcam la dey pal. Nɔka CWJ 20.6.
4:7 4.7 1Kwr 10.11; 1Tes 5.5-8; 1Jn 2.18

na, ka gwamara nga mbəkdamara mebərey nga ndəhay dey ga †.

⁹ Təbmata ndəhay ma samawa a way akwar maaya maaya ta meesəmey ta menjərbey-mey ba.

¹⁰ Kwa waawa na, Gazlavay ta vəlar gədanj la wal nga key cek. Kwa waawa nga kada sləra ta gədanj a nga jəney ndəhay mekele. Anda kede, ka da təram ndəhay ma ka sləra hay maaya ta gədanj wal wal masa Gazlavay ma vəlda a ndaw a, a ndaw a.

¹¹ Da ndaw aa ta gədanj ngaa guzley na, nga wuzey mey nga Gazlavay. Da ndaw a wufey nga jəney ndəhay na, nga jənta ta gədanj masa Gazlavay ma vəldara. Kamara kəne amba ndəhay tabiya a həlmamara Gazlavay ta fa Yesu *Kəriste maja cek hay tabiya masa akwar ma kamara. Ara anğa ndaw masa ta gədanj, ndaw masa fa həlmamara nga sərmataw. *Amen.

Mey da ray mesərey banay maja Yesu Kəriste

¹² Jam adaw hay, da banay hay maadaw a mekele mekele a sawa a ray akwar na, ka da rəzlam maja ba. Banay a, a sawa na, nga jadakwar amba Gazlavay a nəka mevel akwar, da akwar fa təbmara mey anğa fara fara kwa. Ara cek merəzley ndaw ba.

† **4:8 4.8** Nəka 1Kwr 13.5; Ef 4.32ta Mt 18.21-22.Ndəhay mekele a wulkam mey a, a gwa nga ləvey «...da ka wufam ndəhay na, Gazlavay a da mbəkđandakwara mebərey aləkwa.» Nəka Mt 5.7. **4:8 4.8** 1.22; Jak 5.20 **4:9 4.9** Heb 13.2 **4:10 4.10** Rm 12.6-8 **4:11 4.11** Rm 12.7; 1Kwr 10.31; 12.8; Jak 3.1 **4:12 4.12** 1.7

13 Da masa akwar fa sɛram banay anda *Kɛriste ma sɛra na, ɲgene sasɛmam. Anda kedɛ, ta pas masa ndɛhay tabiya ma da hɛtmar gɛdan ɲga ma da wuzwa na, kaa sɛmam la ga ma fɛna saya.

14 Da a cɛfmakwar maja akwar ndɛhay ɲga Kɛriste na, ɲgene, maaya ɲga Gazlavay aa da ray akwar, maja *Mesɛfney ɲga Gazlavay, Mesɛfney masa ta gɛdan ma fɛnta cek hay tabiya aa da ray akwar.

15 Da ndaw da wuzlah akwar a sɛrey banay maja aa ma key cek maaya ba, da daa ba, aa ma kɛdɛy ndaw vagay, aa ma leley, da daa ba, aa ma ndɛkwey aa mey ɲga ndɛhay na, ɲgene, ndaw fa daa hɛmda maja banay a daa ba.

16 Ama da ndaw a sɛrey banay maja ɲga ndaw ɲga Kɛriste na, ɲgene, hwaray a da kar maja ba. Sasɛkar jak, ɲga hɛlma Gazlavay maja ata ma zɛlmara ndaw ɲga Kɛriste he.

17 Pas a ta wuswa cay amba Gazlavay a katar sariya a ndɛhay. A da zlar na, ta fa alɛkwa ndɛhay ɲga hay. Da a zlar ta fa alɛkwa ndɛhay ɲga hay na, kaa wara ndɛhay ma tɛba *Mey-maaya-mawiya ɲga Gazlavay ba na, a da kam kwara?

18 Mawuzlalakaya daa dɛrewel ɲga Gazlavay, a lɛvey:

«Da ndɛhay ma ka cek maaya ta cɛved e
a da lɛham ta gɛra na,

4:13 4.13 5.1; 2Kwr 4.10; Rm 5.2 **4:14 4.14** 2.20; 3.14; Mt 5.10-12; Mk 13.11; SNM 7.55 **4:16 4.16** 2Tm 1.8 **4:17 4.17** Jer 25.29; Ez 9.6; 2Tes 1.8

kaa wara ndəhay maaya ba ma rəsmara Gazlavay na,
 a da kam kwara?»

¹⁹ Da anda keɗe na, ndəhay ma sərəm banay fa cek masa Gazlavay ma wuɗey na, nga vəldamara ray ata tabiya ngada Gazlavay, ndaw ma ləmtərwa, ma nəkfatar dey mandaw mandaw. Asaya, nga kam cek maaya mandaw mandaw.

5

Mekətey ngada ndəhay nga Yesu

¹ Wure keɗe, ya faa guzltar a *bay-ray hay nga Egəliz da wuzlah akwar. Yah may, yah bay-ray anda ata. Daa masa *Kəriste fa sərəy banay na, ya ta hətər la ta dey aɗaw. Asaya, ya mbəzey la a wuzlah ndəhay masa ma da hətəm mewedey nga Kəriste masa Gazlavay ma da wuzdərwa.

² Da ray ngene, akwar bay-ray hay, ya fa kakwar ambahw, nəkfamatar dey fa ndəhay ma təba mey nga Yesu masa Gazlavay ma pata asi har akwar, anda ndaw-mecəkwer ma nəkey dey fa gənaw anga hay. Nəkfamatar dey ta mevel akwar cəpa anda Gazlavay ma wuɗey, ta metəkey ɗay ba. Ka da kamara sləra ha maja dala ba, ama kamara maja ka wuɗmata ndəhay a.

³ Ka da wam da ray ndəhay masa Gazlavay ma pata asi har akwar a ta maagway ba, ama tərəm

ndəhay maaya fa mey ata amba a nəkam dey fa akwar.

⁴ Anda keɗe, ta pas masa Yesu Kəriste, mecəkwer mahura, ma da vəhwə na, a pəlkwara mawurbay akwar la, a da njadakwar aa slam-mewedey ma da njey ŋga sərmataw.

⁵ Akwar gula hay, ya fa ləvkwar, namatar ray a ndəhay mahura hay da wuzlah akwar. Akwar cəpa, kwa waawa ŋga nar ray a ndaw a, a ndaw a da wuzlah akwar, asaya, jənam vaw da wuzlah akwar, maja mawuzlalakaya daa ɗerewel ŋga Gazlavay, a ləvey:

«Ndəhay masa ma zlapam na, Gazlavay a mbəɗtar dəba la.

Ama ndəhay meekwed-mey na, Gazlavay a katar maaya la.»

⁶ Da anda keɗe na, namar ray a Gazlavay, ndaw ma wey da ray cek hay tabiya amba a pakwar ŋga mahura hay ta pas aŋga ma wudey.

⁷ Kwa meeme ma həbkwar ray na, mbəkdamara tabiya a har aŋga, maja aŋga na, ara ndaw ma nəkfakwar dey.

⁸ Wam vaw, ka da nam ɗar ba! Masa-gəra akwar, *Satan, bay-malula, fa pəkey ta wura ta wura ŋga kərzey kwa waawa, anda mabar ma key həma ŋga kərzey cek amba a hambəɗa.

⁹ Jaram, ka da vəlmar cəved ŋga wey da ray akwar ba. Pamara Gazlavay ŋga ndaw akwar fara fara mandaw mandaw. Sərmara, məlmakw

5:3 5.3 2Kwr 1.24; Fəl 3.17; Tit 2.7 **5:4 5.4** 1Kwr 9.24-25; 1Pi 1.4 **5:5 5.5** MM 3.34; 29.23; Ef 5.21; Jak 4.6 **5:6 5.6** Jak 4.10
5:7 5.7 Ps 55.23; Mt 6.25-30; Fəl 4.6 **5:8 5.8** Ps 22.14; 1Tes 5.5-8

akwar hay ma tɔba mey nga Yesu da bɛla tabiya ta sɛram banay la anda akwar may.

¹⁰ Banay akwar a na, fa da njeɣ nga sɛmataw daa ba. Ama Gazlavay ndaw ma kandakwar maaya mandaw mandaw ta zɛɓndakwar la nga njeɣ daa mewedeɣ aɗga nga sɛmataw daa masa alɛkwa macɛmkaya ta Kɛriste. Anda keɗe, Gazlavay ta ray aɗga, a da tɛrdakwar nga ndɔhay masa ta gɔɗaɗ, majaratakaya, kwa daa meeme, kwa ndaw ma da gwa nga tɛɗdakwar daa ba.

¹¹ Anja nga njeɣ aɗga ndaw masa ta gɔɗaɗ nga sɛmataw. *Amen.

Meceɣ-har nga madagway-dakw

¹² Silas ta jɔnya la nga wuzlalakwara leeter mecɛhe keɗe. Aɗga na, ara mɛɓma alɛkwa masa yah ma pa nga ndaw aɗaw fara fara. Ya wuzlalakwara na, amba ya vɛɓkwar gɔɗaɗ, asaya, ya wuɗeɣ nga wuzdakwara fara fara maaya nga Gazlavay aa da ray akwar. Njam ta maaya nga Gazlavay, ka da mbɛkdamara ba sɛlak.

¹³ Mɛɓma alɛkwa hay daa *mecɛmey-ray nga ndɔhay nga Yesu feɗe da *Babilanɗw * masa Gazlavay ma walata anda akwar, a camakwar har. Yaw, Mark masa yah ma pa anda bɛzey aɗaw, a cakwar har may.

5:9 5.9 Ef 6.11-12; Jak 4.7 **5:10 5.10** 1Tes 2.12 **5:12 5.12**
 Silas: 1Tes 1.1 * **5:13 5.13** Babilanɗw: Har-gɔɗaɗ nga ndɔhay a wulkam «Babilanɗw» ara Rawm, berney mahura masa bay Rawma ma njeɣ da hwaɗ a. Nɛka CWJ 17.5. **5:13 5.13** Mark: Flm 24

¹⁴ Cam har da wuzlah akwar maaya maaya anda akwar mɛlmanɛ hay.

Anja Gazlavay nga njadakwar daa zazay, akwar tabiya, ndɔhay masa nga Kɔriste.

Mofu-Gudur
The New Testament in the Mofu-Gudur language of
Cameroon: Mejəwey-mey Mawiya
Le Nouveau Testament en langue Mofu-Gudur
(Cameroun)

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mofu-Gudur

Contributor: Aramaic Bible Translation, Inc.

All rights reserved.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source
files dated 14 May 2025

2b021919-36cf-59da-a35f-10c5e5548811